

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

DZIENNIK CZĘSTOCHOWSKI

Polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Poświęcony sprawom miejscowym oraz

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO **CENA 3 kop.**

CENA PRENUMERATY
za miejscowych i zamiejscowych:
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie — 3.—
Kwartalnie — 1.50
Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja II № 28, telefonu № 50, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Dziennik-Częstochowa”.
Redakcja otwarta tryśno w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.
Administracja w dni powszednie od godz. 6-jej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-jej rano. Rękopisy bez zastrzeżenia nie zwracają się.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje księg. p.f. J. Nowicki i S-ka.

CENA OGŁOSZENIA:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k.
Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
Nadesłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 8 kop. za wyraz.

M. Grejniec
Dentysta 614—3-3
Aleja № 26 róg Teatralnej, w domu Dr. Wasserhala (nad Apteką W-go Diugosza).

Marjan PUCHALSKI
Aleja № 26 róg Teatralnej, w domu Dr. Wasserhala (nad Apteką W-go Diugosza).

Kalendarzyk.
D. 21 Sierpnia.
Dni chrześcijańskie: dziś Joanna Fr. Wd. jutro Symfonia i Tymoteusza.
Dni sławiańskie: dziś Kazimiera, jutro Radomka.
Święta: dziś 4 m. 51, zachód g. 7 m. 15.
Dni historyczne: 1639. Poselstwo krzyżostwa Gieswskiego do Francji.
Wskazywanie: „Ojciec nasz”, cykl obrazów Męci-
wójstwa.
Wskazywanie: Okazy z higieny ludowej, wejście 5 kop.

Macierz Polska.
Wskazówki dla organizatorów Koła.
§ 1. Osoby, pragnące założyć w danej miejscowości Koło Macierzy, mogą zwołać ze-

brane organizacyjne po uprzednim porozumieniu się z Zarządem Głównym stosownie do § 11 regulaminu.

§ 2. Po zapisaniu się na listę członków rzeczywistych najmniej 30 osób i zdeklarowaniu wysokości składek członkowskich, może być zwołane w myśl § 1 Regulaminu zgromadzenie organizacyjne dla wyboru zarządu, złożonego najmniej z 6 ciał osób, komisji rewizyjnej z 3 osób, oraz delegatów w myśl § 33 Ustawy.

§ 3. Zarząd Koła po ukończeniu się i rozdzieleniu czynności, zawiadomi o tem Zarząd Główny z podaniem listy imiennej członków Zarządu oraz wszystkich członków rzeczywistych, należących do Koła i wysokości zadeklarowanych składek.

§ 4. Zawiadomienie władzy administracyjnej o zawiązaniu się Koła w danej miejscowości skutecznym jest po pośrednictwie Zarządu Głównego i dopiero po otrzymaniu od tegoż zawiadomienia, iż netyfikacja już jest dokonana, Koło może rozpocząć swą jawną działalność.

§ 5. Pożądaniem jest, aby Koło, komunikując o swem zawiązaniu się, zawiadomiło Zarząd Główny, jakie z zadań wyszczególnionych w § 3 ustawy, ma zamiar przedewszystkiem urzeczywistnić.

§ 6. Koła, pragnące założyć szkoły ludowe, szkoły ochronkarskie, domy ludowe oraz zorganizować kursa dla dorosłych analfabetów, powinny odnieść się do Zarządu Głównego w celu zbadania odpowiednich formalności. Zakładanie ochronek, czytelni ludowych, bibliotek, urządzanie odczytów i pogadanek itp. mo-

gą być urzeczywistniane bezpośrednio przez same Koła.

§ 7. W działalności swej Koła powinny się stosować ściśle do wymagań ustawy i obowiązującego regulaminu, przy niniejszym załączonym.

§ 8. O każdym wypadku stawiania Kołom jakich bądź przeszkód ze strony władz administracyjnych należy bezzwłocznie komunikować Zarządowi Głównemu.

Wzór protokołu zawiązania Koła Polskiej Macierzy szkolnej:

W.... (nazwisko miejscowości) powiat gub....

W dniu..... 19.... r. o godzinie..... odbyło się zebranie, zwołane przez założyciela (lub założycieli).... (imię i nazwisko) po uprzednim porozumieniu się z Zarządem Głównym w Warszawie.

Założyciel (e) poznał (li) zebranych z ustawą Polskiej Macierzy szkolnej, poczem uczestniczył zebrania, w liczbie.... osób, postanowili założyć Koło Macierzy szkolnej.

Na członków rzeczywistych zapisało się.... (wymienić liczbę) osób, a wspierających.... (wymienić liczbę) i przyjęli na siebie obowiązek opłacania składki rocznej, oznaczonej w załączającym się przy niniejszym spisie członków.

Jako najbliższy przedmiot działalności Koła zebrani postanowili założyć, w miarę sił i możliwości....
Zebrani wybrali z pośród siebie do Zarządu Koła następujące osoby***....
Następnie do komisji rewizyjnej wybrani zostali po:..

MOWA

przy poświęceniu
Wieży Jasnogórskiej.*)

Królowi wieków nieśmiertelnemu i niewiedzącemu Bogu samemu niech będzie cześć i chwała na wieki. (I Tym. — 1. i d.)
Gdy życie człowieka gaśnie, lub rzecz przetrwać ginie, smutek ścisła serce chrześcijanina, lecz nie rozpacz, smutek ono wówczas jest i pociechy. Tem oparciem jest jedynym Pan wszechrzeczy, który stworzył i trzyma wszystko.

Matka nie płacze rzewniej i boleśniej nad dzieckiem niż zapłakał naród cały, gdy on dotknął miejsca sw. i strawił wieżę Jasnogórską, co jakby strażnica nie ukazywała pielgrzymom ziemskim stolicy niebia, a zarzem Królowej Polki. I stało się to w dniu tryumfu, bo w roku Jej Wniebowzięcia, sześć lat temu. W owego czasu świątynia prastara stała się okręt bez masztów, smutek i boleść nie w sercach wszystkich. Zamiaty pięknej wieży strzelającej wieżycy ukazywały się jej szczyt. „O smutek i boleść jak przepłatała człowieka każdego, tak samo przepłatała i kościół, narodu, a nawet pojedynczej osoby.”

Wypada mi tu powiedzieć słów parę o

* Mowę wypowiedział O. Euzebjusz Reja, general OO. Paulinów i przeor klasztoru jasnogórskiego; zamieszczamy ją dla skomplementowania podanych w „Dzienniku” wiadomości o awanturze z uroczystości.

dziełach bodaj wiezy samej, jakie ona przechodziła.

Za przesterwa wiekopomnego X. Augustyna Kordeckiego, przy rozgrzewaniu zegaru, dnia 10-go lutego 1654 roku, ogień przypadkowo zapuszczony, całą część wieży drewnianej w perzynę zamienił — wieża upadając ciężarem swoim, nie tylko dachy ale i sklepienia kościoła i kaplicy św. Pawła zupełnie zrujnowała. X. Kordecki niezwłocznie rozpoczął wznieśnienie wieży nowej i naprawę uszkodzonych dachów i murów. Nieszczęście to, jakie spadło na Jasnogórę, było jakby zapowiedzią i początkiem nieszczęść kraju całego: upadku ducha narodowego, podkopywania ojczyzny, jej ładu, siły, przez wielu własnych jej synów, wrześnie najazdu szwedów, podbijających kraj pod panowanie swoje. Nieszczęścia te były zapowiedziane i przez znaki na niebie nad Jasnogórą widziane, o których sam X. Kordecki wspomina w historii swojej. Cudowna obrona znowu Jasnej Góry od szwedów, stała się początkiem wywołania kraju od wrogów i lepszej doli jego, jak wiemy o tem wszyscy. Po wtórnemu pożarowi uległa wieża znowu dnia 16 lipca 1690 roku, więc w 36 lat w uroczystość M. B. Szkaplerznej. Powstał wówczas ogień zmagający na dachach klasztoru i silnym wiatrem potężnym nieocny, wkrótce cały gmach ogarnął: runęła wysoka wieża drewniana z dawnymi zegarowami, i ciężarowym swym przebiwszy znowu sklepienia kościoła zniszczyła całkowicie jego wnętrze wspaniałe, samej tylko kaplicy z cudownym obrazem N. P. i skarbeca z pamiątkami ognia nie dotknął. Lud liczenie zgromadzony wtedy, niosąc ratunek, gdy nie mógł znieść gorąca płomieni z wysokości 30 łokci skacząc na dół, żadnego szwanku nie poniósł, co uważając za cud Wespasyan Kochowski wydał w roku 1698 książkę pod tytułem: Rubus incombustus — w

której powyższe zdarzenia opisując, za opiekę N. Fannie dziękuje.

Kroniki klasztorne dodają, że gdy w czasie największego niebezpieczeństwa zagrażającego kaplicy, wynoszono obraz cudowny z ołtarza, by go przemieścić do kościoła św. Barbary, oblicze Bogarodzicy tak smutny przybrało wyraz, że jeśli i kłania obecnych kapłanów i ludu napelnily całą świątynię, przeciwnie zaś, gdy obraz wracał na Jasnogórę oblicze promieniało radością i słodczyca.

Nie prędko po drugim spaleniu powstała wieża nowa, bo wówczas trzeba było odbudować kościół i podnieść zgruzów zabudowania klasztorne, tak, że dopiero w 1699 roku rozpoczęto wyprowadzać mury wyższe wieży, lecz skutecznieniu budowy przeszkadzały nowe zawieruchy wojenne i najazdy szwedów na Jasnogórę. 12 sierpnia 1702 roku generał szwedzki Goldenstern z 8 tysiącami żołnierza zaczął oblegać klasztor i dopiero 22 sierpnia od murów odstąpił. W styczniu 1704 roku, podstępnie znowu pod mury klasztoru generał szwedzki Reinschild z 6 tysiącami żołnierzy i trzymał w obleganiu przez dni 18 — a dnia 5 lutego 1705 roku znowu powrócił i przez dni 10 klasztor w obleganiu trzymał. Nie koniec na tem, bo w roku 1705 generał szwedzki Stromberg z 5 tysiącami żołnierzy oblegał znowu Jasnogórę, niszcząc wieś i majątki klasztorne. Jeszcze raz, bo 7 września 1708 roku, generał szwedzki Krasnau z 18 tysiącami wojska naciągnął pod Częstochowę, zagrażając Jasnej Górze, ale słysząc o szarżowanych środkach obrony X. Moszyńskiego Prowincjała, od oblężenia odstąpił. Te i inne przeszkody sprawiły że wieża rozpoczęta w roku 1699 dopiero skończoną została w roku 1718 przez X. Moszyńskiego wielece dla zakonu zasnowanego. W latach późniejszych kilkakrotnie była odnawiana, a ostatecznie i gruntownie w roku 1895 na

Wykonywane: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościelnych, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchodzące, od najwycyńszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych przy pomocy pierwszorzędnych kamienia i drewna. Deklaracje domów od rekt modelowane i wszelkie roboty szkatułarskie. Zakład podejmując się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych. Informacje, rysunki i kosztorysy na każde żądanie darmo. Ceny przystępne.

Artystyczny Zakład Rzeźbiarstwo-Kawoniarstwo
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Al. 111 tom własny (dawnej I. W. ASZEK).

Ostatnie telegramy.

WARSZAWA 20 TAP. Niedziela przesłała dość spokojnie; kilka wypadków było przy rewizji podejrzanych stawiających opór: Na ul. Dzielnej jeden zabity, na ul. Miłej raniono dwie osoby, na Lesznie zabity jeden; wiele osób ucierpiało od uderzeń kołbami.

PETERSBURG, 20 TAP. Redaktor gazety „Polarnaja Zwiezda“ Struwe uwolniony; zawieszenie wydawnictwa zniesiono.

MOSKWA, 20 TAP. Policja dekonala 60 rewizji wśród rewolucjonistów, aresztowała większość członków komitetów partyjnych, wykryła mnóstwo dokumentów.

BERLIN, 20. Minister rolnictwa, Pödbiel-sky podał się do dymisji, z powodu skandalu kolonialnego, ale cesarz nie dał jeszcze decyzji.

Rozkład jazdy.

Od strony Warszawy do Sosnowca.						Od strony Sosnowca do Warszawy.					
Nr	Pociągi	Przyjazd o godzinie	Posady min.	Odjazd o godzinie	Czas	Nr	Pociągi	Przyjazd o godzinie	Posady min.	Odjazd o godzinie	Czas
1	Kurjer	4,19	8	4,27	po południu	56	Osob.-tow.	12,09	15	12,24	w nocy
19	Zwyczajny	6,34	10	6,44	rano	20	Zwyczajny	1,52	10	2,02	"
55	Osob.-tow.	9,04	20	9,24	"	2	Kurjer	2,48	06	2,51	"
9	Pocztowy	11,37	10	11,47	przed poł.	40	Miejsc. zw.	—	—	5,35	rano
15	Zwyczajny	2,37	8	2,45	po południu	16	Zwyczajny	9,44	08	9,52	"
17	"	5,43	10	5,58	"	6	Pospieszny	11,19	10	11,29	przed poł.
5	Pospieszny	7,19	8	7,27	wieczorem	10	Pocztowy	3,36	10	3,46	po południu
37	Tylko z Piotrkowa Zw.	8,47	28	9,10	"	18	Zwyczajny	6,34	08	6,42	pod wieczór
39	Zwyczajny	12,—			Miejscowy w nocy	88	do Piotrk.	9,59	10	10,09	wieczorem

Ostatnia Nowość!

Zegar toaletowy z lustrem i muzyką „Symfonia“. Chcąc dostarczyć sobie, rodzinie i gościom wiele przyjemności, radzę nabyć samogrający zegar toaletowy z piękną muzyką „Symfonia“ grający głośno, delikatnym i przyjemnym tonem walce, polki, opery, pieśni narodowe, naprz.: „Halka“, „Mazur“, „Pas de Espagne“, „Węgierka“, „La Marsaillaise“, „Krakowiak“, „Marsz Przebobrański“, walc: „Oczekiwanie“, „Czas Niezwrocony“ itd., odznaczający się swoją regularnością chodu. Oprócz tego zegar ten jest piękną ozdobą dla stołu piśmiennego lub toaletowego. Wysyłam wyregulowany do minuty z poręczeniem za prawidłowy chód i trwałość muzyki na 6 lat, niezwłocznie po otrzymaniu obstalunku bez zadatku za zaliczeniem pocztowym. Cena takowego w eleganckiej polerowanej szafce ze szlifowanym lustrem paryskiej roboty zamiasz 20 rb. tylko na krótki czas 6 rb. 75 kop. i 7 rb. 50 kop. Adres: Wyłącznie na sprzedaż w centralnym składzie genewskich zegarków

Dom Handlowy Jakubowicza, Warszawa, ul. Piłsna № 10.

Zawiadomienie!
Z końcem bieżącego miesiąca, odwieram w Sosnowcu przy ul. Modrzejowskiej w domu p. Bindera

Skład Materiałów Aptecznych i Chemikalij,
z czem polecam się Szanownej Publiczności Sosnowca i okolic.

Z poważaniem
Reiner.

Pamiętka
poswięcenia Wieży Jasnogórskiej.

Jest do nabycia w Księgarni pod Jasną Górą:
„Dokument historyczny, umieszczony w kuli na Wieży Jasnogórskiej, zawierający historję odbudowy wieży“.

w księgarni pod Jasną Górą.
Cena 5 kop.

Sprzedawcom znaczne ustępstwa.

Moi Szanowni Podróżni!
Gdy przybędziecie do **Wiednia** proszę wybiierzcie na swój pobyt

Wiedeń Hotel WANDL Wiedeń

Środek miasta, Petersplatz Nr. 9, w pobliżu Graben i Stefansplatz. Piękne spokojne pokoje, elektryczna. Winda w domu. Wyborna restauracja. Ceny niskie. — Nr. telef. 18045. — służba i portjer mówią po polsku.

Prenumeratę i ogłoszenia do „Dziennika Częstochowskiego“
przyjmują w Sosnowcu: Księgarnia p. K. ROWIŃSKIEJ i Księgarnia p. L. „WIEDZA“; w Pęgniu: Księgarnia p. M. BARTNIK; w Sielcu: Księgarnia p. W. SMYCZYŃSKIEGO; w Będzinie: p. ŻMIGROD; w Dąbrowie: Księgarnia p. K. KOSTRZEŃSKIEGO; w Zawierciu: Księgarnia p. LUBCKIE; w Noworadomsku: Księgarnia p. L. „JANINA“ i Księgarnia p. T. KAŁKI; w Warszawie: Biuro ogłoszeń UNGRA, oraz wszystkie inne księgarnie, biura dzienników i ogłoszeń.

Ogłoszenia przyjmują oprócz firm powyższych:
w Krakowie: pp. HOPCAS i SALOMONOWA (plac Maryacki); we Lwowie: Biuro St. SOKOŁOWSKIEGO (pasaż Hausmana); w Paryżu: Biuro dzienników RACZKOWSKIEGO (cité de Treviso 14); w Berlinie: RUDOLF MOSE i L. E. METZL & Co. (Fassauerstr. 72/78); w Petersburgu: L. i E. METZL & Co (Morskaja 11); w Moskwie: L. i E. METZL & Co. (Miasnickaja d. Sytowa); w Now-Yorku, w Bostonie, w Buffale firma L. i E. METZL & Co.; w Warszawie: Biuro dzienników UNGRA i L. i E. METZL & Co. (Krakowakie-Przedmieście).

AGENTURA SPECYJALNA na Szlak Pruski w Księgarni p. M. RZEZNICZKA w LUBLINCIE o/s.

Zgodnie z art. 502 Kod. Handl. wzywa się wszystkich wierzycieli masy upadłości firmy dawniej **K. Maliński i S-ka**, aby w ciągu 40 dni zgłosili się osobiście lub przez pełnomocników do Syndyka masy, dla zadeklarowania z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami masy. Dokumenty produkowane winny być wręczone Syndykowi za pokwitowaniem lub składane w kancelarji Sądu.

Syndyk masy upadłości dawniej K. Maliński
631—3-1
Adw. przys. D. Oderfeld.

Drabie ogłoszenia:

Zgubiono paszport
na imię Marjanny Gajdy, lat 29, wydany przez wojska gm. Przerab, gub. piotrkowskiej. Złożył w magistracie. 635—3-1

Zaginął paszport
na imię Walentego Janota, wydany przez gm. Grzichów, oraz inne dokumenty. Złożył w Redakcji za wynagrodzeniem. 630—3-3

De wynajęcia zaraz
sklep spożywczy
w dobrym punkcie. Wiadomość: Warszawska 33. 627—2-2

Stancja dla uczni.
Kierunek moralno-wychowawczy, troskliwa opieka, ebce języki, pomoc w naukach—tamże rutynowana nauczycielka poszukuje lekcyj u siebie lub na mieście, uczy podług programu pensji warszawskich. 632—5-2
Prus-Cygańska, Szkolna 8.

Akuszerka-Masarzyстка,
szczępiąca ospe, z długoletnią praktyką i chlubną rekomendacją, przeniosła się z Warszawy do Częstochowy, zamieszkała w Rakowie. Przyjmuje wszelkie samowienia w miejscu i na wyjazd.
Adres: Makarowska. Huta Częstochowa, dom Glika. 632—3-3

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia
letnie mieszkanie
w Ostrowach, składające się z 2 pokoi, kuchni i werandy, przy stacji kolei Herbskiej, pod lasem.
Wiadomość w drukarni F.D. Wilkoszewskiego. 610—7-5

Kupię
szafę—biblioteczkę. Wiadomość: Lekarz—dentysta M. Grejntec, I-sza Aleja Nr. 10. 634—1-1

Stancja dla uczniów
klas niższych szkół polskich. Warunki dogodne, opieka troskliwa. Może być z korepetycją. Wiadomość w Redakcji. 609—2-2

Mogę przyjąć
dwóch uczni na stancję, zapewnia się przyzwoite utrzymanie i troskliwą opiekę. Wiadomość w księgarni W-go P. Rudzkiego i w księgarni W-jej P. Lipskiej. 588—6-4

Do sprzedania
dwa psy. Jeden z gór Sw. Bernarda dwuletni; drugi syberyjski jednoroczny. Wiadomość w Redakcji Dziennika. 544—4-3

Panna
charakteru łagodnego i dobrego, z dobrymi referencjami, potrzebna do rocznego dziecka, 8 rubli miesięcznie. Pisać: Sosnowiec, post-restante Leona. 598—3-2

Potrzebny człowiek
żonaty, bezdzietny, do służby, pensja 16 rb. miesięcznie i mieszkanie. Wiadomość w piekarni pod teatrem. —3-1